

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Yidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Osapó-utca. — Telefon 275

A választási törvény.

— szeptember 16.

A kormány programjának, közel jövőndő munkakörének egyik legfontosabb tárgya az új törvényalkotás a választói jogról. E régen huzódó dologról, amelybe az előző kormányok sohasem mertek belevágni, vagy hogy talán nem is akartak. Mert nekik az az állapot tetszett, amelyben voltak és vagyunk. A kialakított és megvásárolt kerületek, amelyekkel — a pártkassza meg a titkos alap segítségével — akár dobálózni is lehetett úgy, ahogy a cirkuszbéli erőművész hajigálja a maga sulyait. A kerületeket mamelukhűség fejében lehetett osztogatni s a boldog mameluk, aki ilyképpen jutott existenciához s országos törvényhozói tiszthez, szavazott esze nélkül mindig és mindenre, akár kendőlobogtatáskor és alkotmányértésre is.

A mostani választói jognak nemcsak az a hibája, hogy körülzárt s nem terjeszkedik ki eléggé a közönség különböző rétegeire. De e tekintetben mentsége az, hogy csaknem hatvan év előtt készült s abban az időben, az ország közállapotaira való, meg az éppen felszabaduló jobbágyságra való tekintettel a jogoknak ilyen méretű adományozása elégségesnek látszott. De a hatvan év, ami eltelt, minden elnyomatás és kormányzati hibák dacára is az erős fejlődés ideje volt s a csaknem hat évtizedes tervezet ma már erősen kívánja a megjavítást ezen az oldalán: a választói jog kiterjesztése oldalán. A választói jogot át kell ruházni azokra a rétegekre is, akiknek ehhez eddig jussuk nem volt. És meg kell állapítani, hogy ez a kiterjesztés hol találja meg a határát olyképp, hogy jogot osszon, de jogot védjen is. Már mint a magyar nemzet jogát.

A másik kérdés nem kevésbé fontos: a képviselőválasztói kerületek beosztásának a kérdése. Ismert dolog, hogy e tekintetben is sok és nagy hibái mutatkoztak az eredeti törvényalkotásnak. Bűnül ez nem róható föl, mert az is tudott tény, hogy a joggyakorlásra fölszabadított nemzet részére gyorsan s hirtelen kellett készülnie. A kellő statisztikai adatok pedig csaknem teljesen hiányoznak.

Igy állt elő a kerületek beosztásának mostani képtelen volta. Nem tervezhettek, nem latolgathattak, gyorsan kellett dolgozni. Ugy készült, ahogy készült, de bizonyára nem azzal a céllal, hogy az akkori beosztás még hatvan év múlva is érvényben maradjon. De a

hosszu idő alatt sem történt benne változás. Negyvenkilenc után a hatvanegyes kisalkotmányig s utána hatvanhétig az elnyomatás természete szerint nem is történhetett benne semmi. De hatvanhét óta történhetett volna. Am a hatalom urai semmitfele ilyen változtatást az eszükben nem forgattak: nekik úgy volt jó, ahogy volt. S ahogy ma is van.

S hogy van ma? A magyarságra nézve kellemetlenül, sőt igazágtalanul. A kerületek szavazóinak számaránya szinte lehetetlenül abnormis. A nemzetiségi kerületekben egy egy embernek van annyi joga, mint a magyar kerületekben negyvennek. Van nemzetiségi választókerület százhetven választóval s van magyar, tiszta fajmagyar kerület hatezer választóval. Van Budapesten kilencezer választós kerület is. T hatvanhét óta nem értek volna reá a különböző kormányok ezen változtatni? De igen, ráérték volna. Hanem nem csinálták. Mert nekik jó volt így is, sőt a legjobbnak tartották — s ma éppen azért a legrosszabb. Amig van, de nem sokáig lesz így. Ahogy Andrássy miniszter kijelentette: hónapok óta dolgoznak a minisztériumban a választási törvény módosításán szabad és tiszta szellemben. Gondosan és pontosan akarják végezni ezt a munkát, amelynek vezetőiben teljes bizalommal lehet az ország.

Egy ház és iskola.

Elmaradt presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház presbyteriumának mára hirdetett gyűlése elmaradt. A presbiterok nem gyűltek össze határozatképes számban, így az elnöklő Kiss Albert kénytelen volt az ülést folyó hó 20 án délután 4 órára kitűzni.

Petőfi-társaság felolvasó ülése.

— Szávay Gyula új színműve. —

— szept. 16.

A nyári szünet után ma délelőtt tartotta első felolvasó ülését a Petőfi-társaság. A felolvasások sorát Bodnár Zsigmond nyitotta meg „Korunk női törekvéseiről” című értekezésével. A felolvasó előre bocsájtotta, hogy az emberek rendszeren azt hiszik, hogy ők csinálják a nagy mozgalmakat, holott csak eszközök az idők hatalmas arjában. Haladásunkban egyszer a faji, a nemzeti egységért rajongunk, amelyet aztán az egyéni szabadságért való rajongás vált fel. Most például világszerte az idealizmus vagyis a nemzeti rajongás uralkodik; 1815-től 1840-ig pedig

mindenfelé az egyéni szabadságért rajongtak. Évezredek óta szabályosan váltakozott ez a két irány. A női törekvéseket véve tekintetbe, 1815 től 1840 ig a reális gondolkodás uralkodott. A nő hideg és szemérmes volt, a költészet a holdvilágos, ősi, borongó, tiszta, nemes szerelmet tudta csak rajzolni. 1840 körül változik a helyzet. Fellép a faji, a nemzeti eszme az ő kedves, meleg, aranyos, érzéki gondolkodásával.

Petőfi, Tompa, Arany és mások meleggé, izzóvá, erősen érzékivé teszik a költészetet, jeles művészek állanak elő és édes valóságot öntenek alakjaikba. Mindenfelé feltűnik a bűbajos, érzéki asszony és leány az ő meleg kérelmével és nyilvános szereplésével. Tanulnak, képezik magukat, színészetre, művészetre, zenére, táncra adják magukat. Mindenfelől odatörekcszenek, hogy minél könnyebb legyen a kéz nem érintkezése. Sürgetik az ifju és leány együttes nevelését, a nemi életéről való felvilágosítását. Ez a hatalmas áramlat szülte a fenimizmust és a fenimista törekvéseket. Es ezek a jelenségek még növekedni fognak az idealizmus végéig, de azután ismét be fog állani a realizmus józansága, altruizmusa, felebaráti szeretete.

Az érdekes fololvasást, amelyet Bodnár itt-ott kedves humorral fűszerezett, nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság.

Utána Vértési Arnole r. tag mutatta be Tóth Jolán vendégnek három csinos lírai költeményét.

Szávay Fyula következett ezután, aki a Király színház legközelebbi ujdonságából, a Szép Ilonka című dalosjátékából mutatta be az első felvonás dalait, kedvesen megrajzolt keretben. A darabot Vörösmarty költeménye után Szávay és Vágó Géza írták, s ugyancsak Szávay írta a szöveg dalait, melyekhez Szabados Béla költötte a zenét. Tizenöt bájas dalhoz nyújtott bevezetést a lantos deákok megindító kis prologusa, amely magasztalja a szerelem istenségét:

Mert nincs a földön és nincs az égen
Szebb istenség, mint a szerelem,
Ki érte hal meg, porából annak
Köves romok közt rózsák fakadnak
S lelke regélni lám, megjelen!

A közönség lelkes tapsal honorálta a bemutatott gyönyörű dalokat, amelyek megenésítve, a színpadon nagy hatásra számíthat.

Végül Abonyi Árpád mutatta be A nagy csillagász című elbeszélését, amelyben mulatságosan szatirizálja a tudóst, aki világhírű műveiben békét, a szenvedélyek fékezését hirdeti, ő maga pedig a legkisebb dolognál is felfortyant és indulatoskodik. A felolvasónak szívesen tapsolt a közönség.

NAPI HIREK.

Tánc a jövőben.

Miss Izidora Dunkán, a fiatal angol táncosnő, aki néhány évvel ezelőtt Budapesten fedetlen lábakkal hódolt Terpsichore istenaszónynak, igen érdekes dolgokat mond el arról, hogy milyen lesz a tánc a jövőben? Vajjon tovább tart-e a fejlődés a mostani modern csapáson, vagy megtörténik-e a visszatérés az antik formához, amelynek ő oly lelkes szószólója? . . .

A jövő táncosa — a múlt táncosa; tánc, amely örökké ugyanaz volt és ugyanaz marad, mint ahogy örökké ugyanazon harmónióban mozog a hullám, a szél és a földgolyó. Megállunk az oceán partján és eszünkbe sem jut megkérdezni a hullámtól, vajjon a múltban is így hullámozott-e? A jövőben is így csapkodja-e majd a partot?

Valaha a legnemesebb művészet volt a tánc. És kell, hogy az legyen ismét. Fel kell emelkednie a mélységből, melybe lesüllyedt. — A jövő táncosnője olyan nivót teremtsen, amely a többi művészetekre is hatással legyen. Szép, egészséges és művészi kifejezés, ez a táncosnő missiója.

A jövő tánciskolája az ideális női alak fejlesztésére törekszik. A tánc kell, hogy legnagyobb mértékben visszatükröztesse korának szellemét.

A jövő táncosnője olyan nő lesz, aki lélekben és testben harmonikus fejlődést mutathat fel, akinek teste minden mozdulata lelkének természetes nyelvezete lesz. A táncosnő nem egy nemzeté, hanem egész emberiségé lesz; nem fogja a tündéreket utánozni vagy a kacér asszonyokat, hanem maga lesz az igazi legnagyobb és legnemesebb jelensége.

Ki fogja fejteni táncában a természet vállalkozó életét, teste mozdulataiból a szellem fog kiáradni, ki fogja fejteni végül a nő szabadságát.

Szebb, magasabb lesz, mint az egyiptomi nő, mint a görög nő, mint a renaissance asszonya. A jövő táncosnője a legnagyobb szellemnek, a legszabadabb testben való érvényesülését fogja kifejezni.

— **A szultán.** Hetek óta mélységesen titkolóznak az idizben és semmi hír sem szivárgott ki a szultán állapotáról. Az utolsó jelentések azt újságolák, hogy a padisah teljesen kiveverte jelentéktelen betegségét, de azért minduntalan szárnyra kelt az a hír, hogy a szultán veséjében és vakbélgyulladásban szenved. Most azt táviratozzák Konstantinápolyból, hogy Bergmann berlini tanár odaérkezett és valószínűleg meg fogja vizsgálni a szultánt. A nagy hírű berlini professzor már egy ízben kezelte a szultánt s mostani konstantinápolyi utazása is annak a jele, hogy szultán betegsége komoly.

— **Sikkasztással vádolt főszolgabíró.** Nagyváradról jelentik: Inger Szoliman a kaladjairol messzeföldön híres bihamgyei földesúr följelentés adott be az aispáni hivatalhoz Szöllössy Ferenc magyarországi főszolgabíró ellen, akit katonaszabadsággal, provizó-szedéssel vádol és azzal, hogy az inségsegély-pénzeket a maga céljaira használja föl. A főszolgabíró nyilatkozott a vádakra: a katonaszabadságon kívül mindent beismer. Az aispán erre elrendelte a főszolgabíró ellen a fegyelmi vizsgálatot.

— **A máv. gépjavitó műhelyének szüreti mulatsága.** A debreceni gépjavitó műhely munkásai igazán váratlanul érdekes, a sablontól eltűnt, nagyszabású, két napra terjedő szüreti mulatságot rendeztek tegnap

a Margit-fürdő jégpályáján, melyet ez alkalomra szépen feldíszítettek. Óriási látogatottsága volt ennek a jóízű, eddig még nem ismert változatosságu érdekes szüreti mulatságnak. Szőlőpásztorok és a világposta alkalmazottai, a jelmezes levélhordók adták az élvezetes variációt. A hangos, vidám estét a táncos éjjel követte, amelynek alig szakadt vége reggel felé. Vasárnap délután pedig a járókelők nagy érdeklődéssel tudakolták a főutcán, a sarkokon és a fasor mentén óriási számban felzaporodott néptömeg csoportosulásának okát. Már fél 3 kor telve volt a főter, míg végre az indóház felől zenebangok és egy óriási tömeg közeledése tette kíváncsivá a közönséget. Jött az érdekes menet. Elöl néhány lovas rendőr, utánok eredeti ingatya jelmezes, darutollas pörge kalapu osi kósoknak öltözött waggongyári munkások lóháton karikással. Ezek mögött az Egyetértés zenekara, majd egy hatalmas virágkocsi tette fehér, magyar ruhás kis leánykakkal. A virágkocsi után nagy saraglyákon hatalmas szőlőfürtöket emelő magyar ruhás legények következtek. Elragadó, ötlettel humorral és idealizmussal telt, az ókor Adonis ünnepére emlékeztető menet volt ez. A szemlélő kifáradt a nézésben, annyi volt a látnivaló. A változatos, érdekes jelmezbe öltöztetett alakok leirhatatlanul összevegyültek és elmosódiak az ember memóriájában. Alabárdosok, jelmezes, vöröshaju kaffános zsidók és Isten tudná még mik következtek. Érdekes volt talygáján Bugyi Sándor, aki ugyancsak hadonászott és integetett szerte a kezében levő „árvatölgy“ löccsel. Az impozáns menetet magyarruhás legények és leányok sora és ismét egy színes, zürzavarosan kápráztató néptömeg zárta be, amely a zene hangjai mellett vonult ki a Margit-fürdőbe, hogy a regényes, illúzióval, káprázattal teljes szüreti ünnepélyt ott tovább folytassa.

— **Nemzeti Állam** cím alatt rendkívül elevenen szerkesztett társadalmi és közgazdasági hetilap indult meg a fővárosban. A lapnak az az intenciója, hogy társadalmi uton szolgálja a magyar nemzeti állam kiépítését. A Nemzeti Állam első számának vezető cikkét Hoek János országgyűlési képviselő írta. Szerkesztősége Kerepesi ut 72. szám alatt van s előfizetési ára egész évre 12 korona.

— **A féltékeny haldokló.** Romában Ettore Vespasiani együtt élt a férjétől elvált csodaszép Luigia Cervarával. Ez utóbbinak előbbi férjétől, Di Nauro földbirtokostól egy kis leánya is volt, kit Vespasiani szintén magához vett. A nyomdász trüüt szenvedéllyel szerette az asszonyt s mindig attól félt, hogy elveszítheti. Tavaszkor a férfi tüdővészbe esett, foglalkozásával kénytelen volt fölhagyni s egy nedves kislakásba költözött, ahol állapota rohamosan rosszabbodott. Mikor bizonyos lett arról, hogy végét járja, s alig van pár napja nátra, kedvesét álmában négy revolverlövessel megsebesítte s azután öngyilkos lett, de előbb azt kiáltotta a fölébe, hogy ő utána ne bírja őt senki. Az asszony föl fog épülni s így mégis másé lehet.

— **Véres verekedés.** A gondúzó boroska mellett ülő legények vig dalától volt hangos ma délután a hadházi uti korema. Egyideig csak simán ment a mulatság, később azonban már botok és fokosok is kezdtek szerepelni. A legények ugyanis a vasárnap tisztességére egy kis verekedést rendeztek. Ennek a vége pedig az lett, hogy Pipó József martinkai szőlőmunkást a szenvedett ütések miatt egészen összeroncsolt karral szállították be a közkórházba. A rendőrség megállapította, hogy Pipát Kaszás Sándor nap számos verte össze. A hős Kaszás ellen az eljárást megindították.

— **Kedves erkölcsök.** Párizs mellett megtörtént Fontainebleauban, hogy egy ember a vízbe zuhant és fuladozni kezdett. Egy arra sétáló uriember ezt észrevéven, hamar levetkőzött, utána ugrott és az újult embert kicipelte a szárazra. Ott éleszgetni kezdte. Szerencsére egy rendőr is jelentkezett. A rendőr összevont szemöldökkel förmedt rá a megmentőre!

— Micsoda, maga fényes nappal meztelenül mer mutakozni? Ez közszemérem elleni véttség.

— És följelentette az uriember.

— **Az óra sorsa.** Kiss János ezüst óráját Karázi Gyula Tróhner szálloda hentesze azon ürügy alatt hogy díjtalanul megigazítja — elkérte. De bizony a helyett, megigazította volna elsajátította és most nem akarja visszaadni tulajdonosságának. Erre kis sikkasztás miatt feljelentett. Rendőrség megindítja az eljárást.

— **Meglopott cselédleány.** Ma reggel feljelentést tett a rendőrségen Bud Irén cselédleány, hogy ismeretlen tettes ellopott tőle husz koronát. Vidékről jött be Debrecenbe és itt ideiglenesen megszállt Ferenci Matild Fűvészkert utca 5. szám alatti lakásán. Pénzét mintegy százyolevan koronát az asztalra tett és eltávozott. Mire visszatért már husz korona hiányzott. A rendőrség nyomozza a tettest!

— **A hullaszállításról.** A belügyminiszter új szabályrendeletet küldött a város hatóságához, amely előírja, hogy hullaszállításoknál a rendőrhatalóságnak minő rendszabályokat kell foganatosítani. A polgármester a szabályrendeletet a belügyminiszter utasítása szerint áttekintte a rendőrfőkapitánysághoz ahol azt érvényesíteni fogják.

— **A huszárkard.** Nagy verekedés színhelye volt ma éjjel az Othon-kávéház és környéke. Huszárok és jámbor polgárok között tört ki a konfliktus, mely utóvégre annyira elmérgesedett, hogy kirepültek a hüvelykűből a huszárkardok és erősen táncoltak a civil bagázs hátán. Szerencsére azonban komolyabb sérülés nem történt, de a hazai tűzbe jött huszárkardot csak a katonai őrjárat tudta megfékezni.

— **Kutya-betegségek.** A magyar parasztember azt mondja az egészsége után érdeklődőnek: — Kutya-bajom sincs. Azt hiszem, hogy a kutyák a legegészségesebb állatok s teremtsenek, pedig nem így áll a dolog. Nem is szólva a veszettség okozta számos marási esetről, rendkívül gyakoriak azok a betegségek, amelyek kutyákról észrevétlenül származnak át kutyakedvelő emberekre. Rövid, alig néhány milliméter nagyságu férgek gazdái a nagy házőrző kutyák ép úgy, mint az ölebeeskék, mopszik, rafterek, dakszik stb. Ha a férgek apró tojásai bármilyen módoz az emberi szervezetbe jutnak, legszívesebben befészkelik magukat a májba s annak egy veszedelmes kórságát idézik elő, de épp úgy kiválasztják az agyvelőt vagy a szemteket új lakóhelyüknek, amikor is vak-ság sújtja az illetőt. Gyermekünk közelébe tehát kutyát ne engedjünk, tiltuk meg szigorúan a kutyák simogatását s a négy lábú házibarátokkal való enyelgést, ne engedjük meg a kezeknek, annál kevésbé az arcnak nyalogatását.

— **Garázda huszár.** Nagy ribilliót kelte az éjjel a Nyugoti soron Lázár Valér honvédhuszár. Erősen bevezeselt állapotban nagy harcot kezdett a különböző utcai ablakkal. Az ablak üvegek esőrómpólve már javában hulltak befelé a bős kardosapásoktól, mikor a zajra figyelmeztetés lett rendőröknek sikerült megfékeznie a harcias közhuszárt.

— Nyolcvannyolomlió korona behozatali többlet. Ezt a szomorú tényt a központi statisztikai hivatal ma kiadott kimutatása konstatálja. Ez más szóval azt jelenti hogy az év első hét hónapjában 878 millió koronával több árut hoztunk be külföldről, mint amennyit kivittünk oda. De ennél még lesújtóbb az a körülmény, hogy egyedül Ausztriából hoztunk be 668 millió koronával többet, mint a múlt esztendő hasonló időszakában. Most tehát számokban van bebizonyítva, hogy a magyar iparpártolás az év első hónapjában mily csodás eredményt ért el. A tulipánmozgalom az év első felében csodákat akart művelni, szerte a hazában mindehki tulipánt viselt viselt, megalakult a Tulipánszövetség, az ország nagyobb városában külön tulipánfiókokat szerveztek, csak hogy előbbrevigyük a magyar ipar ügyét. Amely üzlethez és becsületesemelő a szándék, éppen oly szomorú az eredmény. Nem elég a tulipánt kitűzni, a szövetséget megalakítani és gyűlésezni, hanem az eszmét komolyan kell szolgálni, még pedig oly komolysággal és energiával, hogy az eredmény más legyen, mint 88 millió korona behozatali többlet. Ezért az eredményért természetesen nem lehet a Tulipánszövetséget vagy más iparpártoló egyesületet hibáztatni, mert a baj kulforrása abban van, hogy gazdaságilag ki vagyunk szolgáltatva Ausztriának. Gazdasági függelenség, vagyis önálló vámterület nélkül nem lehet becsületes ipart csinálni. Iparpártolással és iparfejlesztéssel csak nyomorgó ipart lehet teremteni, nem pedig egészséges és virágzó ipart, mint amire szükség van ennek a szegény országnak.

x Iskolanövendékek részére legelősebb bevásárlási forrás u. m. füzetek, szörzök, rajzeszközök, rajztábla stb. iskolaszerekben **Pongrácz Géza** papírraktárában. Ugyanott iskolakönyvek bekötetnek darabonként **20 fillérért.**

x **LETZTER JOZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacra 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképfelállítás a műterem kapubejárataánál levő kiskapuban.

x Az Arany Bika kávéházban minden este előgánzene.

SPORT.

Athletikai klub a főiskolában.

— A. A. C. contra D. T. E. —

— szeptember 16.

Az egész országban talán alig van főiskola és talán a debreceni az, amelynek ezideig sport-, vagy atletikai egyesülete nincs.

E sajnos igazságot hirdető mondattal vette kezdetét ma délelőtt a főiskolában egy létesítendő Akadémiai Athletikai Klub első, alakuló közgyűlése.

A főiskolának akadémiai polgársága, amely szétszóródva egyes torna- és sport-egyletek kebelében, a világtól ismeretlenül húzódt meg eddig, régi vágyának adott kifejezést azzal, hogy egy ilyen önálló tornaegyesületet létesítsen az A. A. C. elnevezés alatt és ez az eszme annyira pártolásra talált, hogy néhány nap alatt alig volt akadémiai polgár, aki a kibocsátott ívet alá nem írta volna.

Azonban hosszú, csaknem eredménytelen vitában telt el az idő. Folyt a vita pro és contra a megalakulás, a szervezkedés mikéntje fölött.

A főiskola egyetlen terme, a gimnáziumi tornaterem oly inpraktikus, hogy azt az egyesület semmi körülmények között nem képes magasabb céljainak, törekvéseinek megfelelővé tenni. Egy terem, am lyben ha 10 ember foglalkozik szabadonával, akkor arra az időre a többieknek várakozó állásba kell helyezkednie.

Egyedüli, a célnak és kívánalmaknak tökéletesen megfelelő helyiség a Debreceni Torna-Egylet péterfia-utcai torna-csarnoka, mely pazar, kényelmes, praktikus berendezésével a megalakuló A. A. Clubnak igen

kecsgetető volna, annyival is inkább, mert a D. T. E.-nek sport- és verseny-tere is van.

Ezeknek megnyerhetési célzatával a D. T. Egyesülettel összkötetésbe is lépett az akadémiai polgárság néhány vezető, tornász alakja, akik már tagjai is voltak a D. T. E.-nek és azt a feleletet kapták, hogy mint a D. T. E. szak- vagy alosztálya beléphet az A. A. C. a rendes tagsági díjak mellett a D. T. E. torna-csarnokának és minden hozzá tartozandóságának élvezeti jogkörébe.

Engedményeket is tettek. Nevezetesen: A megalakuló A. A. C.-nak tiszviselői a D. T. E. választmányának tagjai lesznek és így, mint szavazati joggal bíró egyének, az egyesület életének igazgatásában részt vehetnek.

Az ifjuság azonban evvel nem elégedett meg. Nagyobb önállóságot több jogot kíván. S nem mint alosztály, hanem mint külön, autonom corporatio akar a D. T. E. kebelében szerepelni.

Több e nemű követelést terjesztettek elő, amelyeket ha a D. T. E. nem teljesít, akkor az A. A. C. megalakul külön, önállóan, s bár eleinte küzdélmes lesz az élete, néhány év múlva versenyeket rendezgetve, mint hatalmas tornaegyesület fog ismertté lenni, a D. T. E. pedig ez esetben összedől, mert annak egyedüli és összes főerejét az akadémiai polgárság adja meg.

Az A. A. C. szegény anyagilag, de a D. T. E. szegény lesz fizikailag, s mint ilyen, az A. A. C. mellett sokáig fenn nem állhat.

Ez esetben egyleti helyiségül megfelelőnek találja a közgyűlés a keresk. akadémiára elég kényelmes berendezésű tornaacsarnokát.

Ha pedig belép az A. A. C. a D. T. E. keretébe, illetőleg avval társul, azt nem mint alosztály, hanem mint külön autonómiával bíró társaság teszi meg és pedig a D. T. E. részéről megadni kívánt következő engedmények esetén.

1. Alakuljon újra a D. T. E. és pedig közösen az A. A. C.-bal, még pedig külön név alatt, mely magába foglalja az A. A. C. nevét is.

2. Az A. A. C. pénzügyei önállóan kezelendők.

3. Az új nevű tornaegyesület igazgatásában az A. A. C. a maga számára a fele jogot követeli.

4. A versenyek közösen rendezendők.

5. A verseny rendezési kiadások a tagok arányában terheljék az A. A. C. ot, ugy színtén a tagok számarányában osztassék meg a verseny jövedelme is.

A kívánalmak 2—5 pontjai csak abban az esetben tartatnak fenn, ha az A. A. C. mint a D. T. E. társasálya fog ez utóbbinak keretébe lépni.

Dr Székely Árpád, a D. T. E. kiküldöttje nagyon tulzotaknak, elfogadhatatlannak és indokolatlannak találja e követeléseket. Nam látja semmi okát és szükségét annak, hogy ez a 40 év óta dicsőségesen (?) működő egyesület most minden ok nélkül nevét eldobja szervezetét megváltoztassa. De másoldalról ez tökéletes mértékben lehetetlen is. A belügyminiszterium által jóváhagyott alapszabályok megváltoztatása nélkül ez meg sem is történhetnék, erre pedig nincs esély, mert legfellegbb közgyűlés elé jutna a dolog, ott pedig egyhangúlag — lesovaznának.

Mint unált egyesület existálhat a D. T. E. és az A. A. C., de hogy corporatio legyen a corpusban, arra nincs kilátás.

Keveseg elő ígéretek ad az ifjuságnak. A testi mozgás mellett a lélek is megtalálja ott a maga szórakozását. Van játék, társalgó, olvasó terem, biliárd szoba, szabatonisz, sakkozástály s'b. Ilyen sehol másutt nincs S végre is anyagi viszonyainál fogva az A. A. C. hosszú életre egyáltalán nem tarthat számot, sőt még kisebb eredményeket sem tud elérni.

Mint hogy az A. A. klubnak nincs más módja az érvényesülésre, óhajtja dónak látja, hogy az A. A. K. a D. T. E. keretén belől, annak neve alatt és alapszabályai szerint mint szakosztály alakuljon meg.

Az ifjuság azonban nem akarja feladni kívánalmait s inkább hajlandó az önálló megalakulásra. Mindamellott a kívánalmak előterjesztése és a szükséges tárgyalások megkezdése végett egy hat tagú bizottságot küld ki a D. T. E.-tel való alkudozásra.

Az alakuló közgyűlés ezek után tisztikarának megválasztását a tárgyalás eldőlése utáni időre halasztva el, véget ért.

Most kíváncsiak, nagy várakozással tekintünk a bekövetkezendőkre elő. Vajjon a neves, de szilárd elhatározású ifjuság ki tudja-e vinni magának a tulzot követelések teljesedését? ... A. A. C. contra D. T. E. Melyik lesz a győztes? ... Melyik omlik össze. A hirtelen kipattant tüzes szikra el tudja-e folytatni a higgadt, lassan lobogó lángot, vagy pedig avval egyesül, hogy erejét növelje, gyarapítsa? ...

(Sz. I)

TAVIRATOK.

Ferenc Ferdinánd a hadgyakorlatokon.

Zára, szept. 16. Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap délután az erődök ágyulövésői és a lakosság lelkes ovációi között eltávozott Raguzából és a Miramare gőzösön a hajóraj diszgyakorlatának megtekintésére indult. Danilo montenegrói herceg yachtján követte a Miramaret.

Washington-szobor leleplezés.

Budapest, szept. 16. Impozáns ünnepek keretében folyt le Washington szobrának leleplezése. Az ünnepek reggel 9 órakor a szent István templomba kezdődtek, hol i ténisztelet volt. Délelőtt 11 órakor volt a szobor-leleplezés a városligetben a tóparti Stefánia ut mentén. A leleplezési ünnepélyt a Budai dalegylet a Himnusszal nyitotta meg melyet amerikai testvéreink lelkesülten megisméteittek. Rákosi Jenő practikus hatás mellett mondott beszéde közben lehullott a lepel a szoborról. Óriási, percekig tartó éljenzés zúgott fel akkor a szobor előtt tolongó közel huszezer főnyi néptömegeből, melyet gyakran megszakított az amerikaiak lelkes hurráh kiáltásai. Majd Kohanyi Tihamér szép beszéd kíséretében átadta a szobort a fővárosnak. — Este a Nemzeti színházban ünnepi előadás volt.

Az anarchia ellen.

Madrid, szept. 16. Romanones igazságügyminiszter legutóbb beszédet mondott, amelyben kiemelte annak szükségességét, hogy a teoretikus anarchia hívei szigorúan megbüntettessenek, amennyiben ez az elmélet veszélyesebb és gyávább, mint maga az anarchia, mert ennek propagandája a teoretikus anarchia eszméinek terjesztéséből származik. A szabadság gondolatának gyalázása volna, ha a szabadság és az állam ellen elkövetett büntény között bizonyos közös vonást mutatnánk ki. A szellemi élet fejlődését és fejlesztését nem szabad megakadályozni, azonban a fejlődés processzusában csakis a haladás természetes eszközeit szabad felhasználni. Az anarchista merényletek felett csakis a polgári törvénytöréseknak szabad itélkezniök. A miniszter egyben bejelentette, hogy erre vonatkozólag legközelebb törvényjavaslatot terjeszt be.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-80-8

Nem nyeres esetén

a pénze megtérül!

— Siessen tehát a —

SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,

(Sümechy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztük

Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Kitünő
méz édes csemege
szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő

Debrecen.

11664. sz. 1906.

Temesvári vásár-hirdetés.

**Az idei Temesvári Szent-Mihály
országos vásár**

folyó évi szeptember hó 27-től bezárólag október hó 1-ig fog megtartatni.
Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember 27-től, csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvározt, 1906. évi augusztus hó 30-án.

A városi főkapitányságtól:
Bendi Rezső, főkapitány.

A perselyek az Iparbank királatában láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékossgot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük teleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek,

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is
Tájékoztató szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor.	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.